

Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”

ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

<http://argon.uni-plovdiv.bg>

ФАКУЛТЕТНА КОМИСИЯ ПО КАЧЕСТВОТО

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ

ОТ АНКЕТНА КАРТА №3 за проучване мнението на завършващите студенти, относно качеството на учебния процес за учебните 2013/17 год.

Анкетното проучване е проведено след приключване на Държавните изпити със завършващите студенти в Химически факултет в образователно-квалификационната степен “бакалавър” (редовно и задочно обучение) през периода 2013 - 2017. Всички резултати са въведени в системата за електронно анкетиране на студентите.

Раздел 1. Обща информация от анкетирания студенти ОКС Бакалавър и Магистър

Анкетата е попълнена от 221 студента, разпределени по години както следва:

Таблица 1. Брой на анкетирания студенти и процентно участие, спрямо общия брой Дипломирани студенти ОКС Бакалавър за периода 2008-2012 г.

Година	Общ брой дипломирани	Брой анкетирани	% на анкетирания студенти
2013	165	71	43
2014	164	108	66
2015	143	126	88
2016	141	117	83
2017	105	83	79
Общо	718	505	70%

През анкетния период се наблюдава сравнително висок процент на студентите, които работят. През периода 2013-2017 г. между 54-62% от випускниците на ХФ са започнали работа през първите 6 месеца след дипломирането си, като средният процент на работещите млади специалисти е 58% и още 22% заявяват, че са в очакване да започнат работа, което означава, че 80% от кадрите на Химическия факултет се реализират на пазара на труда.

Процентът от анкетирания, които веднага след дипломирането си са започнали работа по специалността или близко до нея е средно 31% за периода 2013-2017г., докато през 2012г. едва 10% от анкетирания са намирали бързо професионална реализация. При студентите, завършващи магистърски програми, бързата реализация на пазара на труда е значително по-добра. Само за 2017 г. 52 % от тях вече имат работа по специалността си още в първите месеци след дипломирането си.

Устойчиво висок за целия период остава относителният дял от випускниците на ХФ, които заявяват, че смятат да работят по специалността след завършване на образованието си (69,3% средно за периода).

Интересът към продължаване на образованието завършващите студенти от ОКС Бакалавър в магистърски програми е висок. Справката за дипломираните в ХФ студенти от ОКС Бакалавър, и записаните в магистърските програми (данните са представени на таблица 2) показва, че процентът на студентите, избрали да продължат обучението си на следващата ОКС в Химическия факултет остава традиционно висок (средно за периода 69.8 %), заедно с това, от данните в таблицата се открояват още 2 тенденции. Първата е, че намаляващия брой на дипломиращите се бакалаври рефлектира върху все по-стеснен прием в магистърските програми. Само за 5 години, броят на записваните магистри е намалял с близо 30%. Втората тенденция е значимият дял на студенти, завършили ОКС бакалавър в други ВУ (или други факултети), които избират да учат в магистърските програми на ХФ. Този дял

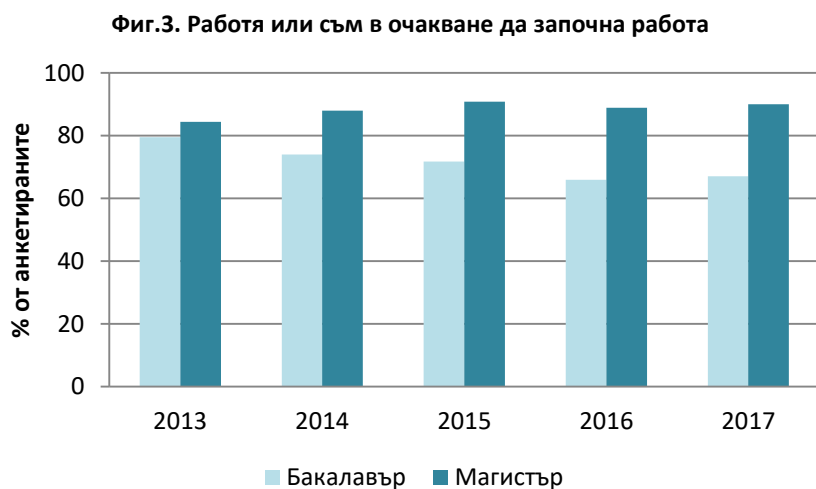
съставлява между 31 и 40% от всички записани магистри (с изключение на последната 2017г., където пада на 15%).

Последното показва че усилията на академичния колегиум Химическият факултет при ПУ да поддържа високо качество на обучението се припознава от младите специалисти с интереси в областта на химическите науки, което го превръща в притегателен център, ползващ се с доверие на национално ниво.

Таблица 2. Справка за дипломирани студенти бакалаври и обучавани студенти магистри в Химическия факултет в периода 2013 – 2017година.

Година	Брой дипломирани Бакалаври	Брой записани Магистри	От тях външни за ПУ	От тях външни за ХФ	От тях с промяна на професионално направление
2013	90	86	-	-	-
2014	86	83	21	28	28
2015	69	83	22	26	21
2016	78	60	14	24	18
2017	64	46	6	7	7

Раздел 2. Авторитет на образователната институция

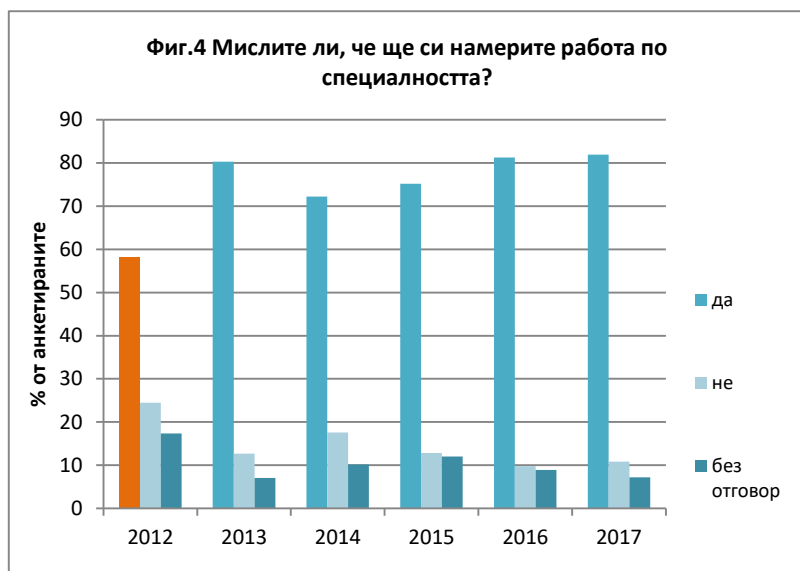
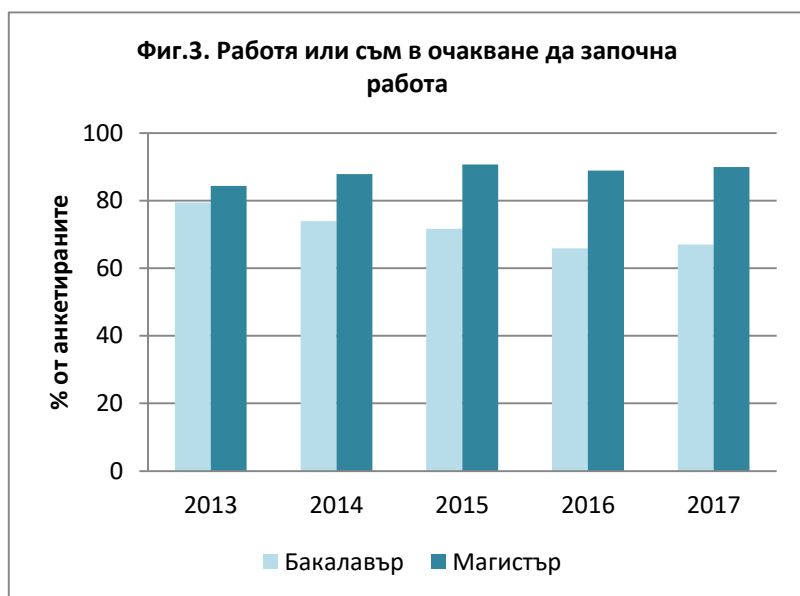

Данните на Фиг.1. показват устойчиво висок процент на студентите, които считат, че дипломата им от Химическия факултет на ПУ "П. Хилендарски" се посреща добре от работодателите. За периода 2013-2017 г. авторитетът на ХФ е нараснал с близо 7% спрямо 2012 г., достигайки средна стойност от ~86%.

Над 70% от анкетираните випускници на ХФ категорично биха препоръчали Пловдивския университет като образователна институция на свои близки (Фиг.2). Трябва да се отбележи, че позитивната оценка на анкетираните студенти, след незначителен спад през 2014, нараства в периода 2015-2017 г., достигайки близо 94% за последната година (като сума от отговорите „да“ и „по-скоро да“), което е показва,

че стремежът на академичния колегиум да поддържа качество на образованието и толерантно отношение към студентите получава тяхното признание.

Това показва, че випускниците на ХФ ценят придобитата по време на обучението им квалификация и са мотивирани да продължават развитието си в избраната професионална област. В потвърждение на това говори и фактът, че между 55 и 66% от завършилите бакалаври, продължават образованието си в ОКС Магистър през същата година.

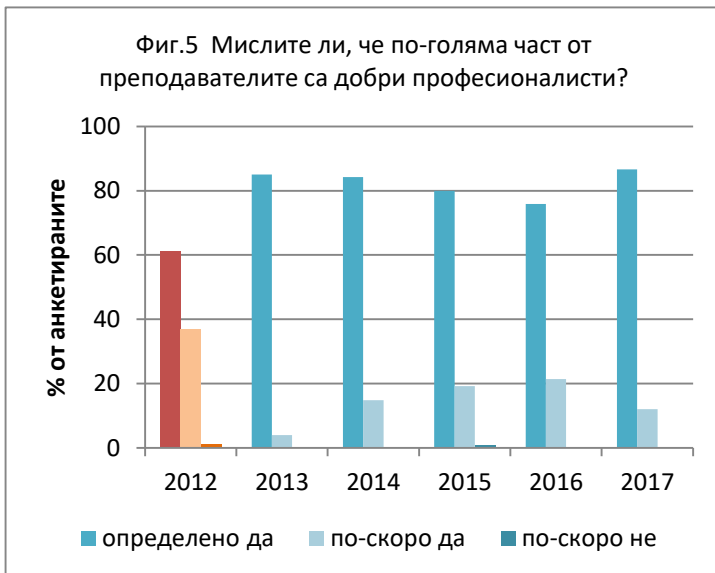
Намаляващият брой специалисти, дипломирани в професионалното направление Химически науки, в комбинация със засиленото търсене на пазара на труда се отразяват благоприятно на професионалната реализация на младите специалисти (фиг.3.). Още при дипломирането си 74% от бакалаврите и 88% от магистрите са започнали (данните са представени като средна стойност за периода) работа. Данните от фигурата показват, че работодателите предпочитат по-високата квалификационна степен.

Драстично са се променили очакванията за професионална реализация сред випускниците на ХФ в периода 2013-2017 г. (Фиг.3). Средният дял на позитивно настроените е 78%, което показва ръст с ~ 20% спрямо 2012г. Намаляват очакванията за трудности при намирането на работа. Докато през 2012 г. 61% от анкетираните са очаквали трудно да си намерят работа, то през 2017 г., едва 30% от анкетираните очакват затруднения.

Устойчиво висок остава процентът от анкетираните, които заявяват желание да работят по специалността си (~70%), (Фиг.4.).

Раздел 3. Квалификация на академичния състав

Анкетираните студенти дават висока оценка за професионалните и педагогически качества на преподавателите в ХФ. Категорично положителните отговори бележат ръст с ~20% за периода 2013-2017г. спрямо 2012 и достигат 82% за професионалните и 68% за педагогическите качества на академичния състав (фиг. 5 и 6).

Все още има какво да се желае от усъвършенстване на педагогическите умения на преподавателския състав., Следва да отбележим, че за периода 2013-2017г. преподавателския състав на ХФ бе обновен в значителна степен. При среден брой на академичния състав на ХФ за 44 преподаватели, за периода 12 преподаватели са преминали успешно през процедури на хабилитация (за заемане на академични длъжности професор и доцент) и 8 млади преподаватели са издържали конкурси за главен асистент, което означава, че ~45% от преподавателския състав е претърпял развитие в академичната кариера, а 18 % са младите преподаватели, постъпили на работа.

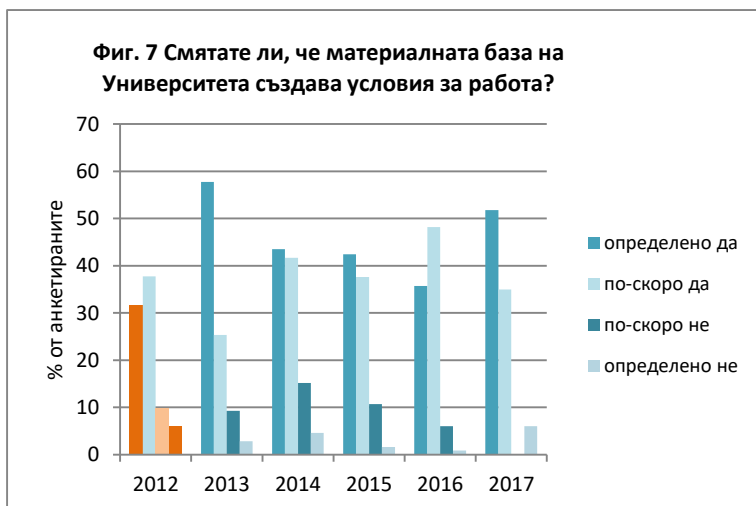

Средните стойности на негативните оценки за целият период са съответно < 0,4% за професионалните качества и < 3 % за педагогическите умения на преподавателите.

Тези данни показват, че преподавателският състав е един от най-ценните ресурси на Химическия факултет, и необходима предпоставка за поддържане качеството на обучение. Постоянните усилия за поддържане и развиване на професионализма на академичния състав са сред важните фактори за привличане на студенти и изграждане на мотивация в процеса на

обучение, която подпомага успешната реализация на випускниците на факултета.

Раздел 4. Материална база, организация на учебния процес и административно обслужване

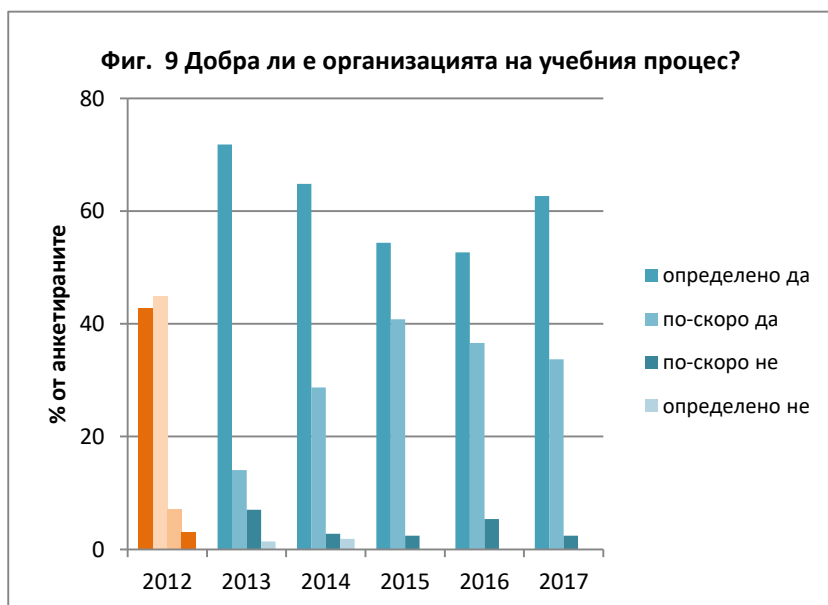
По отношение на условията за работа, които предоставя материалната база в Университета и Химическия факултет мнението на анкетираните се разпределя между категорично позитивния отговор „определено да“ и уклончиво-положителния „по-скоро да“ (Фиг.7). След ясно изразения пик на позитивни оценки през 2013 г., дължащ се на инвестициите за ремонт и обновяване на учебните лаборатории, които бяха направени със средства по проекти и магистърски програми, тук определено се наблюдава спад в одобрението на студентите. За целия

период 2013-2017г. средно 46% от студентите считат определено, че материалната база създава условия за работа, 38% са дали отговор „по-скоро да“ а 14 % не са удовлетворени. Тези данни показват, че усилията за подобряване на условията за работа трябва да продължат да бъдат приоритетни за Химическия факултет.

Мнението на студентите за наличните ресурси, с които разполага Университетската библиотека остава непроменено спрямо предишния период. Средно 46% от анкетираните дават позитивни отговори за 2013-2017 г. (спрямо 43% през 2012 г.) а 38% и съответно 35% отговарят с „по-скоро да“ за същите периоди.

Удовлетворението на студентите от административното обслужване също е нараствало с повече от 20% спрямо 2012 г., като близо 95% от анкетираните дават позитивни оценки (Фиг.8).

Организацията на учебния процес удовлетворява напълно близо 2/3 от обучаваните (~61%), и още 31% са частично доволни (Фиг.9). Вероятно, една от причините около една 1/3 от анкетираните да са частично удовлетворени от организацията на учебния процес е, че намаляващия брой обучавани студенти по отделните бакалавърски специалности изисква да се правят компромиси при сливане на лекционни курсове което се

отразява на структурирането на седмичния разпис на занятията.

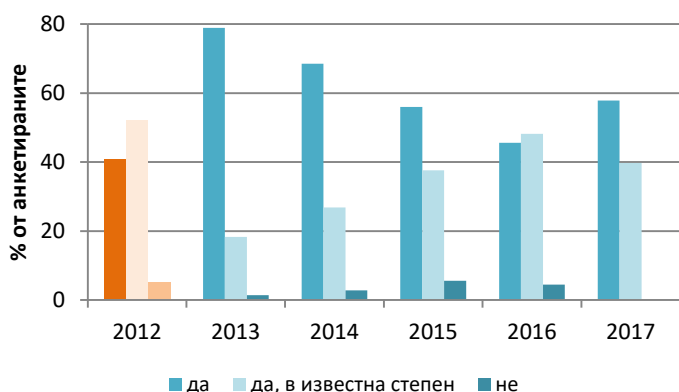
Процентът на негативни отговори е много нисък (<5%) а в през 2017 г. той е дори <2%.

Раздел 5. Основни резултати от обучението

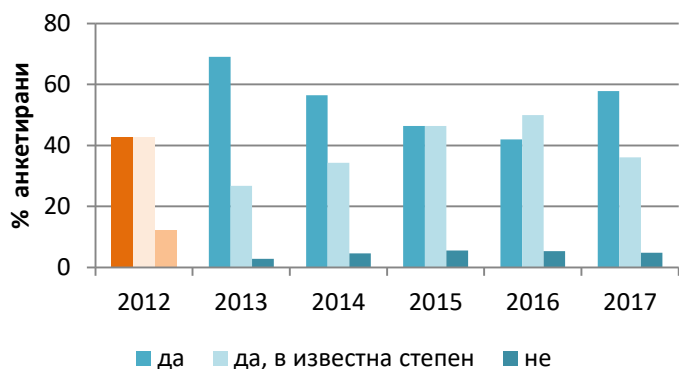
Сравнителна оценка на студентите за уменията, които да изградил в периода на обучението си е представена следващите 5 фигури и обхваща:

- способност за работа с научна литература (Фиг.10);
- способност а творческа мислене (фиг. 11);
- аналитични умения (фиг.12);
- компютърни умения (фиг.13) и
- чуждоезикови умения (фиг.14)

Фиг. 10 Смятате ли, че при обучението си сте развили способност за работа с научна литература?

Фиг. 11 Смятате ли, че при обучението си сте развили способност за творческо мислене?

Фиг. 12 Смятате ли, че при обучението си сте развили аналитични умения?

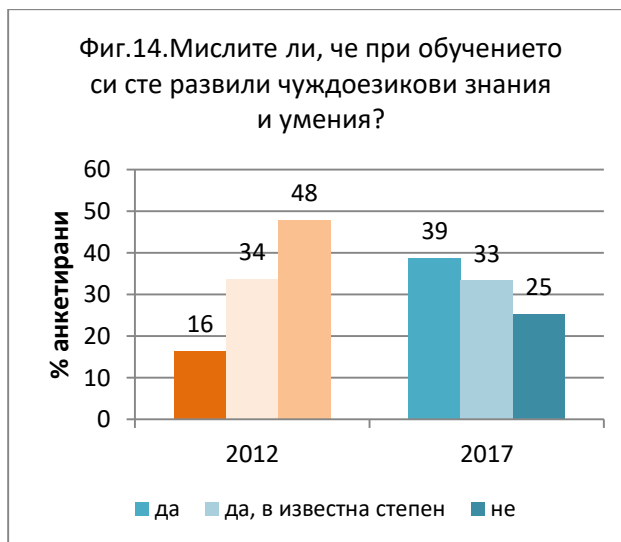

Средно за периода 2013-2017 г. 95,5 % от анкетираните студенти считат, че са развили способност за работа с научна литература (в това число 61,4% отговарят с „да“ , и още 34,1% са отговорите „да, в известна степен“). Относителният дял на негативните отговори е <3%. През 2013 г. се наблюдава пик на категорично позитивните отговори, който се дължи на по-големия брой студенти, завършващи ОКС Магистър пред тази година. В сравнение с 2012 г. по този показател се наблюдава задържане на нивото с лек превес на определено позитивните отговори.

Развитието на способностите за творческо мислене в процеса на обучение също получава доминиращо позитивни оценки от анкетираните и отбелязва ръст с ~8% от 2012 до 2017 г., като средно за периода 93% от анкетираните считат, че обучението им е способствало за развитие на творческото мислене, независимо от факта, че за някои години се наблюдава по-ясно разграничаване на категорично положителните оценки, а в други (напр. 2015,2016), те се изравняват колебливите отговори „по-скоро да“.

Една от най-високите оценки на анкетираните получава приносът на обучението към развиване на аналитични умения. Почти всички анкетираните отговарят положително на този въпрос (средна стойност за периода 2013-2017 г.96,6%). Логично е да се очаква, че този показател остава традиционно висок и почти постоянен, защото спецификата на обучение в областта на химическите науки, която изисква експериментиране, наблюдение и доказване на факти и тенденции предполага развиването на аналитични способности. Тук категорично положителните отговори са доминиращи, а негативните отговори са <2%..

По отношение на допълнителни знания като компютърни и чуждоезикови, които имат подпомагаща, но не маловажна функция при професионалната реализация на специалистите с химическо образование са представени сравнения на данните от анкети, проведени в края на миналия период (2012г.) и последната 2017г. (фиг. 13 и 14).

Докато при компютърните знания и умения се наблюдава запазване на пропорцията в основните групи анкетирани, т.е. между 42-47% заявяват, че са развили своите компетенции; съизмерима група от 44-36% считат, че това е станало в известна степен, а 11-15% заявяват, че обучението им няма принос в това направление.

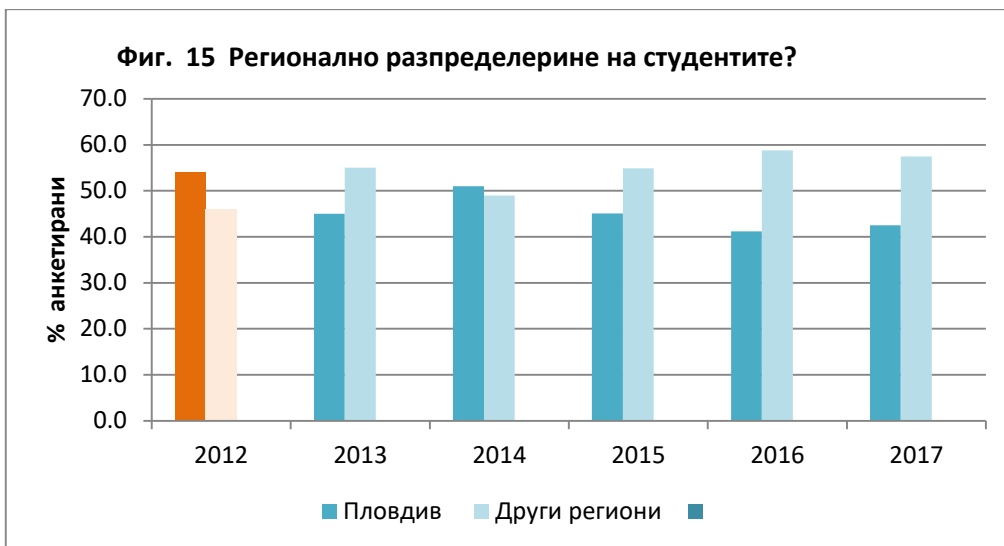
На последно място в класацията на студентите е приносът на обучението им към развиване чуждоезикови умения (Фиг.14). Тук трябва да се отбележи фактът, че в резултат на мерките, които ФС предприе в посока на подобряване на чуждоезикова подготовка на студентите, която несъмнено е необходима предпоставка за успешната реализация и кариерното развитие на дипломираните специалисти в съвременните условия на пазара на труда, е постигнато поне обръщане на тенденцията. Докато през 2012 г. 48% от анкетираните категорично заявяват, че не са развили чуждоезикови знания и умения, то през 2017г. негативните отговори са намалени на 25%, а позитивните достигат до близо 70%. Принос за коментираната промяна имат предприетите мерки за стимулиран е на езиковата подготовка като: въвеждането на задължителни курсове по „Английски език“ във всички учебни планове на специалностите от ОКС „бакалавър“; въвеждането на факултативни курсове по „Английски език“ и „Руски език“ и създаването на специализиран курс „Английски език за химици“, който се радва на все по-голям интерес от студентите и не на последно място, стимулирането на активно боравене с чуждоезикова научна и учебна специализирана литература, което се възлага в курсови работи и реферати по много от основните учебни дисциплини.

За съжаление, създадената бакалавърска специалност „Химия с английски език“ която предлага комбинация от фундаментална химическа подготовка с пълноценно езиково обучение на младите специалисти не успя да привлече интерес и след дипломиране н един випуск, вече не се обявява прием по нея, поради липса на желание сред кандидатстудентите.

Въпреки това, ХФ продължава упорито да се опитва да стимулира езиковото обучение в комбинация с химията и през 2018г. разкри нова специалност „Химия и английски език“ този път в педагогическото направление.

Раздел 6. Регионално разпределение на обучаваните в ОКС Бакалавър

Проучването на регионалното разпределение на обучаваните студенти в Химически факултет показва, че Химическият факултет запазва ясно изразеното си регионално значение, но се наблюдава и засилване на тенденцията да се привличат студенти от други региони (фиг. 15).

Раздел 7. Обобщение на мненията и препоръките на анкетираните студенти

Анализът на данните от анкета №3 за 5-годишния период 2013-2017г. показва, някои устойчиви показатели и дългосрочно проявяващи се тенденции обучението на студентите от Химическия факултет.

Сред положителните тенденции може да се отбележи нарастващият авторитет на образователната институция и очакванията за успешна професионална реализация, които са резултат от търсенето на кедри с химическо образование и намаляващия брой студенти в професионалното направление в национален мащаб. Към това следва да добавим и положителната тенденция във факултета да се привличат и обучават кадри извън близкия регион.

Безспорна ценност за факултета са преподавателите, за което свидетелстват устойчиво високите оценки на обучаваните студенти по отношение на професионалните и педагогическите им качества. Запазването и осигуряването на възможности за развитие на преподавателския състав е необходимата предпоставка за поддържане на високи стандарти по отношение на качеството на обучение и следва да бъде основна грижа на целия колегиум.

Комисията предлага на Факултетния съвет да обсъди следните препоръки:

- За подобряване на учебната среда, да продължат усилията на целият състав на факултета за ремонтране и обновяване на учебните зали и лаборатории като се търси съдействието на университетското ръководство.
- Да се продължат усилията за подобряване на чуждоезиковата подготовка на студентите- В този аспект е целесъобразно да се обмисли въвеждането на втори, надграждащ модул на факултативния курс, „Английски език за химици“, който се посреща с интерес.
- Въвличането на студенти в извънаудиторни форми, като: курсови работи, изследователски проекти и др., които стимулират развитието на експериментални умения, творческо мислене и заедно с спомагат за подобряване на чуждоезиковите компетенции и уменията да използват източници на научна и специализирана информация в областта на химическите науки показва своя положителен ефект и трябва да се насърчава.
- Да се направи анализ на учебните планове с оглед на оптимизация на учебния процес чрез обединяване на курсове с малък брой обучаващи се студенти в потоци, което ще позволи да не се претоварва преподавателския състав и да се подобри организацията на учебната натовареност на студентите.

В заключение трябва да отбележим, че анкетите потвърждават, че качеството на обучението във всички специалности на Химически факултет се поддържа на много добро ниво, благодарение на перманентните усилия и професионализма на целия преподавателски.

23.07.2018 год.

Факултетна Комисия по качеството,
ХФ, ПУ “П.Хилендарски”, Пловдив